№ 74. Poniedziałek 31. Marca 1856. Rok Gazecie 46.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inserecya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 3 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym, i z ROZMAITOŚCIAMI wynosi:

Na drugi kwartał 1856 od 1go kwietnia do ostatniego czerwca:

na miejscu . . . . . 3 złr. 45 kr.
z pocztą . . . . . 4 złr. 30 kr.

Należytość *(franco)* odbiera **Kantor Gazety Lwowskiej**, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 29. marca. Dnia 29. marca 1856 wyszedł z c. k. galicyjskiej drukarni rzadowej we Lwowie i został rozesłany Spis alfabetyczny ustaw i rozporzadzeń, w dzienniku rzadowym dla okręgu administracyjnego Namiestnictwa w Lwowie z r. 1854. Tomie II. Oddziele I. obejmującym części XXVII. do XLIX. włacznie zawartych.

Sprawy krajowe.

(Mianowania. — Losowanie obligacyi kolei żelaznej górno szląskiej. — Konferencye biskupie. — Inauguracya liniowego okrętu. — Zjazd biskupów. — Baron Sina. — Rozsyłanie depeszy telegraficznych. — Kongrua administratorom kościelnym. — Włoskie koleje żelazne.)

Wiedeń. 27go marca. Jego c. k. apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 25. marca b. r. radcę wyższego sądu krakowskiego: Antoniego *Dziamskiego*, na jego żadanie, przenieść do wyższego sadu krajowego we Lwowie, i oraz radcę sądu krajowego przy obwodowym sądzie w Wels, Wacława *Kopal* i lwowskiego radcę sądu, Wincentego *Filous*, mianować radcami wyższego krajowego sądu we Lwowie.

Minister sprawiedliwości nadał opróżnioną przy obwodowym sądzie w Stanisławowie, w powiecie lwowskiego wyższego sądu krajowego, posadę sekretarza rady, adjunktowi przy tym sądzie obwodowym, Teodorowi *Abgaro Zachariasiewiczowi*.

Minister sprawiedliwości mianował adjunktami sądu w lwowskim powiecie wyższego sadu krajowego: Aktuaryusza powiatowego sądu Michała *Chodynieckiego* przy obwodowym sądzie w Tarnopolu; aktuaryuszów urzędu powiatowego, Jana *Haszczyca* i Wiktora *Doboszyńskiego*, przy obwodowym sądzie w Przemyślu; aktuaryuszów urzędu powiatowego, Macieja *Tupec* i Ferdynanda *Świtalskiego*, auskultanta Pawła *Górka*, przy obwodowym sądzie w Złoczowie i aktuaryusza urzędu powiatowego, Juliana *Trompeteur*, przy krajowym sądzie w Czerniowcach.

— Na mocy postanowień konwencyi między austryacką administracyą państwa i krakowskim towarzystwem kolei żelaznej górnego Szlązka z 30. kwietnia 1850 odbędzie się publicznie dnia 15. kwietnia b. r. szóste losowanie obligacyi, wydanych za pierwiastkowe akcye krakowskiej kolei żelaznej górnego Szląska, i zaraz potem siódme losowanie akcyi prioritatis rzeczonej kolei, w Wiédniu w wyznaczonym na to lokalu w domu bankowym (Singerstrasse) o dziesiątej godzinie przed południem.

— *Gazeta wiedeńska* z dnia 27. b. m. zawiera następujący artykuł: W piśmie Jego Excel. hr. Leona *Thun* do wszystkich katolickich Arcybiskubów i Biskupów Monarchyi z dnia 25. stycznia r. b. ogłoszonem w nr. 57. Gazety wiédeńskiej *) jasno wyłożony jest cel zwołania tych wysokich dygnitarzy kościelnych na drugą niedzielę po Świętach wielkanocnych. Wyrażono w tem pismie, że równie w interesie kościoła jak i pod względem politycznym ważną jest rzeczą, ażeby w przeprowadzeniu konkordatu we wszystkich dyecezyach państwa postępowano według równych zasad, a przeto ażeby biskupom państwa podano sposobność do wspólnego naradzenia się. Zarazem, by rząd cesarski łatwiej mógł się umówić z biskupami względem takich punktów, których wykonanie wymagaćby mogło ścisłego porozumienia między władzami kościelnemi a świeckiemi, lub też gdyby zachodziły jakie trudności, poczynić kroki przygotowawcze ku rozpoczęciu układów w tym względzie z stolicą apostolską.

Dalej zrobiono w tem pismie uwagę, że przeprowadzenie konkordatu w głównych punktach jest właściwą sprawą kościoła wchodzącą przedewszystkiem w zakres biskupów.

Ktokolwiek tylko poniekąd zrozumiał zadanie tego wysokiego zgromadzenia według wymierzonych właśnie skazówek, tego zapewne niezdziwi wiadomość, że Ojciec święty także szczególną uwagę zwrócił na to zgromadzenie i Swemu Pronuncyuszowi kardynałowi Viale dał zlecenia do biskupów wezwanych na to zgromadzenie.

Wnosić z tąd na nieporozumienie miedzy stolicą apostolską a rządem Jego ces. Mości lub upatrywać w tem nadanie temu zgromadzeniu charakteru koncilium narodowego, jest równie rzeczą mylną. Uwaga, którą Jego Świetobliwość zwraca na zebrać się mające zgromadzenie posłużyć tylko może na to, by to zgromadzenie zupełnie odpowiedziało swemu ważnemu zamiarowi, i już dlatego musi być pożądaną cesarskiemu rządowi; to jednak niezmienia wcale charakteru tego zebrania. Jego Eminencya kardynał-pronuncyusz, gdy przyjdzie do zgromadzenia, by dopełnić zleceń otrzymanych od Jego Świętobliwości, będzie przewodniczył naradom a wszelki wpływ jego może tylko być pomyślnym dla ważnej sprawy, o którą chodzi.

Znakomite uzdolnienie, rzadkie doświadczenie w sprawach i szlachetny a bogobojny sposób myślenia tego Prałata znane są powszechnie i doznały już kilkakrotnego świetnego uznania ze strony Jego Cesarskiej Mości. Ale z istoty tego zgromadzenia wynika, że Biskupi w wielorakich sprawach znosić się będą z rządem Jego Cesarskiej Mości, mianowicie w przedkładaniu deklaracyi, życzeń, objaśnień. Brać udział w tych transakcyach, niezgadzałoby się ze stanowiskiem kardynała-pronuncyusza, stolica więc apostolska porozumiała się z Jego Cesarską Mością, że na zgromadzeniach, gdzie wytoczone będą kwestye tego rodzaju, prezydować będą Ich Eminencye kardynałowie Pragski, Grański i Wiédeński.

— Dnia 26. b. m. odbyła się w Noli w obecności Jego ces. Mości arcyksięcia Ferdynanda Maksymiliana uroczysta inauguracya pierwszego austryackiego okrętu liniowego „Kaiser." Okręt ten jest o sile 800 koni i o działach 90. W Nuggia wypłynęły wczoraj po raz pierwszy na otwarte morze dwie fregaty śrubowe o sile 300 koni „Adria" i „Dunaj." Jego cesarzew. Mość naczelny wódz c. k. marynarki uda się temi dniami do Fiumy a ztamtąd do Lussin. W Fiumie zakładać będzie kamień węgielny na gmach akademii marynarskiej, w Lussinie zaś na budowę nowego portu.

— Jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia zaczną się zjeżdżać do stolicy biskupi prowincyonalni na zapowiedziane konferencye względem praktycznego zastosowania konkordatu. Pomieszkania dla wszystkich prawie biskupów wynajęte są na sześć tygodni. Duchowieństwo wiedeńskie czyni odpowiednie przygotowania, ażeby świetnem przyjęciem uczcić w murach swych tak znakomitych gości.

— Mówią, że baron Sina niebespiecznie zachorował. — Depesze nadchodzące telegrafem rozsyłać się mają z urzędu umyślnym posłańcem w rozległości dwóch mil. Dalej za dwie mile, wysyłać się będą w listach rekomendowanych, a na żądanie umyślną sztafetą.

— Jego c. k. apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 19. b. m. przyzwolić w ogólności, by administratorom kościelnym z plebanii przynoszących mniej niż 500 złr. rocznego dochodu, wypłacano miesięcznie 25 złr. lub rocznie 300 złr., a z plebanii z dochodem rocznym 500 złr. i więcej — miesięcznie 30 złr., lub rocznie 360 złr. Postanowienie wspomione wydano tymczasem na trzechletni przeciąg czasu.

*) Ob. nr. 67 i 68 Gazety Lwowskiej.

— *Gazetta di Verona* wykazuje, że umowa zawarta względem przedaży lombardzko-weneckich kolei żelaznych korzystna jest nie tylko dla skarbu publicznego, lecz nadto i co do spraw gospodarstwa publicznego wielce pożyteczna i konieczna. Skarb publiczny zyskuje ztąd sume wynoszącą 60 milionów franków, które w razie, gdyby pożytek nabywców przechodził 7%, powiekszyła by się o 16 milionów. W przeciwnym zaś wypadku licząc tylko po 5% przynosiłaby 3,600.000 L., a zatem nierównie więcej od dotychczasowego czystego dochodu z kolei żelaznych. Lecz co większa, że państwo nie potrzebuje już więcej wydawać pieniędzy na budowę kolei żelaznych w królestwie lombardzko-weneckiem, a gdyby nie ta umowa, to najmniej jeszcze ze 100 milionów lirów musiałoby jeszcze na te budowy wyłożyć. Zresztą trzymając koleje te pod własnym zarządem, nie otrzymał by skarb publiczny żadnego większego jak potąd pożytku. Z drugiej zaś strony nieponosi państwo z tej przedaży żadnej szkody, zwłaszcza, że koleje żelazne może tak dobrze jak i każdy inny prywatny do swych zamiarów używać, a towarzystwo obowiązane jest utrzymać pocztę i komunikacye telegraficzne bezpłatnie.

Dla spraw gospodarstwa narodowego nareszcie wynikają i te korzyści, że budowa kolei żelaznej będzie przyspieszona, tudzież że tym sposobem obudzi i wzmoże się duch asocyacyi, a obcym kapitałom i zdolnościom poda się sposobność do przysłużenia się monarchyi austryackiej pożytecznemi przedsiębierstwami.

Zabudowana przestrzeń kolei żelaznej wynosi razem 402 kilometrów, przestrzeń zaś rozpoczęta i wiodąca z Bergamo do Monza 29.50 kilometrów. Dalsze koleje z Bergamo do Monza na Trezzo, z Medyolanu do Sesto Calende, do Boffalora, do Pawii, do Kremony i dokoła Medyolanu, tudzież z Kremony do Mantuy, z Mantuy do Borgoforte, z Casarsa na pograniczu illiryjskiem do Palmanova do Nabresina będą później rozpoczęte i wynoszą razem 796 kilometrów. Nowe przeto towarzystwo obowiązane będzie ukończyć budowę tak wielkiej przezestrzeni, jaką w królestwie lombardzko-weneckiem od roku 1836 aż potąd wykonano.

Hiszpania.

(Stronnictwo za rządem. — Depesza z 22. marca.)

Dziennikowi *Constitutionnel* piszą z Madrytu pod dniem 18. b. m.: Wiadome oświadczenie Espartera w Kortezach, sądzą że ułatwi obrady i zapewni rządowi znaczną większość głosów w sprawie finansowego projektu pana Santa Cruz. Mianowicie nie odważa się głosować przeciw rządowi progresiści, którzy w Esparterze uznają głównego naczelnika swego stronnictwa. Dawniej już odrzucili Kortezy wniosek Orensa, dziś za szczęka podobny los i wniosek Alphonsa. Wszyscy deputowani stronnictwa progresistów zgromadzą się dziś wieczór na stanowczą naradę względem dalszego swego postępowania w obradach nad budżetem dochodów.

— Depesza z *Madrytu* z dnia 22. marca donosi: „Uchwała Kortezów w sprawie finansowej wypadła po myśli rządu. — Pogłoski o nowem przesileniu ministeryalnem są bezzasadne. — Budowa kolei żelaznej z Valladolid do Burgos ukończy się niebawem. — Prowincye baskijskie w spokoju.“

Anglia.

(Nowiny dworu. — P. Buchanan odjechał.)

Londyn, 24. marca. Jej Mość Królowa otrzymała przedwczoraj z ust posła francuskiego urzędowe doniesienie o narodzeniu się następcy tronu we Francyi.

— Były poseł amerykański przy dworze londyńskim pan Buchanan odjechał dnia 20. b. m. po południu w towarzystwie konzula amerykańskiego w Londynie jenerała Campbell i amerykańskiego konzula w Southampton pułkownika J. R. Croskej na Folkenston i Boulogne do Paryża, gdzie zabawi czas niejaki. Z Paryża uda się pan Buchanan do Haagi a dnia 9. kwietnia odpłynie z Southampton do Ameryki.

Francya.

(Poczta paryska: Nowiny dworu. — Domyślna wyprawa na Madagaskar. — Przygotowania na obchód pokoju. — Dziękczynne nabożeństwa po kościołach. — Nowiny dworu. — Drożkarze. — Dzień z 16. marca w Marsylii. — Statystyka wyznań. — Specyalne komisye przy konferencyach. — Obrót papierami zagranicznemi na giełdzie ograniczony.)

Paryż, 24. marca. Na cześć urodzin następcy tronu postanowił Cesarz, ażeby na rok bieżący pobierali wszyscy urzędnicy i służbowi cesarskiego dworu płacę w dwójnasób podwyższoną. — Słychać, że Cesarz zamyśla wziąć zasłużony odwet za krwawe pokrzywdzenia, jakich doznali na wyspie Madagarkarze osadnicy francuszy z rozkazu Madagarskiej Królowy. Zaraz po zawarciu pokoju ma być zapowiedziana wielka wyprawa wojenna, ażeby ukarać popełnione na osadnikach francuskich mordy i pożogi, i podbić całą wyspę pod panowanie Francyi. Mówią, że Anglia nie będzie w niczem sprzeciwiać się temu zamiarowi, lubo Madagaskar licząc obecnie do dwóch milionów mieszkańców jest jedną z największych wysp na świecie. — Z najrozmaitszych pozorów rokują, że wkrótce będzie pokój urzędownie ogłoszony. Tak naprzykład otrzymał wczoraj budowniczy pałacu legii honorowej polecenie, by na estradzie gmachu wystawił ów wielki maszt, na którym w czasach ważnego jakiego zdarzenia wywieszona bywa wielka brylantowa gwiazda orderu legii honorowej. Również otrzymał budowniczy pałacu ministeryum spraw wewnętrznyhh wyraźne polecenie, by przygotował wszystkie na wspaniałe oświetlenie gmachu potrzebne transparenta i przybory. Także i ambasada angielska poleciła wystawić przed bramami pałacu wielkie transparenta festynne. Oprócz tego zdobią kopułę Panteonu we szkła kolorowe, ażeby oświetlenie z ognia bengalskiego tem lepiej się wydało. Nie mniej też mają i wszystkie ministerya, ambasady i gmachy publiczne robić czynne przygotowania na wspaniałą illuminacyę.

— Wczoraj odśpiewano po wszystkich kościołach Francyi dziękczynne *Te Deum* na cześć urodzin cesarskiego dziecięcia. W kościele Notre Dame znajdowali się wszyscy ministrowie, członkowie konferencyi, wielkie korporacye państwa i całe ciało dyplomatyczne. — Według buletynów z 22. b. m. polepsza się stan zdrowia Cesarzowy i księcia Hieronima z każdą chwilą. — W kaplicy tuilerskiej odbyła się w wielki czwartek uroczystość obmywania nóg żebrakom, przyczem odśpiewano także *Te Deum* w podziękę za pomyślny stan zdrowia Cesarzowy i nowonarodzonego dziecięcia. — *Monitor* wczorajszy zawiera protokół urodzin cesarzewicza wraz z wszystkiemi podpisami, zawiera także liczne nominacye w obrębie ministeryum sprawiedliwości a między innemi i mianowanie jenerała Grand dowódzcy 3 diwizyi prezydentem komitetu jazdy. — Powozy nowego towarzystwa drożkarzy „Compagnie imperiale“ otrzymały wczoraj pozwolenie wyjechać na podwórzec Tuilleryów i przedstawić się Cesarzowi. — Komitet, który ma zająć się ułożeniem osnowy przyszłego przymierza, składa się jak utrzymują, z siedmiu członków kongresu, mianowicie z hrabi Walewskiego, pana Bourquency, lorda Cowley, panów Brunow, Hübner, Villamarina i Aali Baszy. — W Marsylii urodziło się 16. dnia marca 46 dzieci, prawie w dwójnasób tyle, ile wynosi dzienna liczba przeciętna (25 do 26). Wszystkie te dzieci będą jak wiadomo samo Cesarstwo trzymać do chrztu. — Według wykazów urzędowych znajduje się obecnie we Francyi 35,931.032 katolików, 480.507 kalwinów, 267.825 mieszkańców wyznania augsburskiego, 73.975 żydów i 30.000 mieszkańców innych religii. — Suknie robrowe, na które w kazaniach swych tak cierpko powstało duchowieństwo francuskie, wychodzą już z mody. Teraz nawet rzadko gdzie ujrzeć na ulicy podobną suknię.

— *Independance Belge* przytacza niektóre bliższe szczegóły o komisyi, która utworzyła się w gronie konferencyjnem i ma redagować szczególne punkta pokoju. Już z rozpoczęciem konferencyi mianowano komisye specyalne składające się z 3 do 6ciu członków, a to dla rozpoznania kwestyi rozmaitych i przedłożenia kongresowi propozycyi swych popartych dokładnem sprawozdaniem. Osobnej komisyi jeneralnej do ułożenia traktatu pokoju nie wyznaczono. Te które są, mają zajmować się tylko wypracowaniem specyalnem tej lub owej kwestyi.

— O wydanym zakazie handlowania na giełdzie paryskiej zagranicznemi papierami mającemi wartość pieniężną donosi *Independance Belge* między innemi: Środek ten jest wynikłością umieszczonej niedawno noty w *Monitorze* co do ograniczenia nowej emisyi papierów wartości pieniężnej. Najznakomitsi senzalowie zebrali się 22go zrana w gabinecie prefekta policyi p. Pietri, który ich zawiadomił o uchwale izby syndykatu ajentów wexlowych, według której korporacya ta chcąc dogodzić życzeniom rządu obowiązuje się, że roku 1856 nie dopuści do prawnego notowania kursu żadnych nowych papierów zagranicznych lub akcyi jakiego nowego towarzystwa. Po tem obwieszczeniu wezwał prefekt policyi senzalów obecnych do poddania się tej uchwale.

— W *Monitorze* nie ma żadnego wspomnienia o tym środku, a tem mniej jeszcze o wydanym zakazie. Z Paryża donoszą w drodze telegraficznej, że zakaz handlowania zagranicznemi papierami wartości pieniężnej nie rozciąga się według wydanego później objaśnienia na akcye austryackiej skarbowej kolei żelaznej.

Szwajcarya.

(Stronnictwa. — Przedsiebierstwa kapitalistów. — Otwarcie kolei.)

Berna, 16. marca. Podczas gdy ostatnia sesya wielkiej rady Berneńskiej, którą wczoraj zamknięto, posłużyła w głównych swych rezultatach tylko do tego, ażeby wzmocnić połączenie umiarkowanych żywiołów obu partyi głównych, przyszło w Solurze do rozdwojenia między stronnictwami. Uchwalono wczoraj odbyć dnia 30go marca głosowanie ludu nad rewizyą konstytucyi. Walka sama zamieniła się w przykrą polemikę między zapaśnikami, tak iż o zlaniu się w jedno nie ma ani mowy. — Francuski *Credit Mobilier* rozszerza się coraz bardziej i w Szwajcaryi; i tak zbierze się temi dniami wielka rada w Waad, ażeby ratyfikować konwencyę z panami Pereire względem budowy kolei żelaznej z Roche do St. Moriz (w Wallis).

St. Gallen, 15. marca. W St. Gallen obchodzić mają wielką uroczystość: na poniedziałek świąt Wielkanocnych przypsadają uroczyste otworzenie St. Gallicko-Appenzelskiej kolei żelaznej. Uświetnią ten dzień wystrzały z dział, muzyka wojskowa, chór śpiewaków, procesye, kazania, mowy, kwiaty, uczty i blask świateł, i w samej rzeczy życzyć należy mieszkańcom St. Gallen tej radości. St. Gallen dokonało z sprężystością zaszczytnego dzieła.

Włochy.

(Nabożeństwo wielkotygodniowe. — Obchód urodzin następcy tronu francuskiego. — Ustawa względem spadku po wojskowych. — Marynarka francuska uprzejmie widziana w Neapolu.)

Rzym, 17. marca. Solenne nabożeństwa w uroczystość wielkiego tygodnia rozpoczęły się dzisiaj w kościele ś. Piotra. Dawniej

odbywały się zazwyczaj podobne obrzędy w kaplicy syxtyńskiej lecz obecny napływ nabożnych cudzoziemców zniewolił Jego Świątobliwość zacząć tegoroczne obchody procesyonalne, tudzież świecenie gałązek palmowych w kościele ś. Piotra. który w trójnasób tyle może pomieścić w sobie ludzi. W pośród znakomitych cudzoziemców widziano wczoraj w kościele księcia Fryderyka Wilhelma pruskiego. — Wiadomość o narodzeniu się następcy tronu we Francyi przybyła do Rzymu wczoraj przed południem. Poseł Francuski hrabia Raynaval miał zaszczyt zawiadomić zaraz Jego Świątobliwość, równocześnie zaś zagrzmiały działa na zamku ś. Anioła. Wieczorem oświetlono rzęsisto koszary francuskie, francuski kościół narodowy, zakłady dobroczynne, odwachy i domy, gdzie stoją Francuzi, dziś zaś wyprawia cała załoga sutą ucztę.

— *Gior. uff. di Neapoli* z 12. b. m. ogłasza ustawę, mocą której majątek pozostały po zmarłych wojskowych w służbie czynnej nie przypada w braku prawnych sukcesorów państwu, lecz zakładowi sierot wojskowych.

Neapol. Ostatniemi czasy okazywały władze sycylijskie największą gotowość w przyjęciu nadchodzących z Krymu statków francuskich. Hrabia Aquila, admirał floty neapolitańskiej, dawał w Neapolu kilka krotnie francuskiej marynarce szczególniejsze dowody sympatyi i koleżeństwa. Niedawno, gdy transportowa fregata „la Marne“ była zmuszona zarzucić kotwicę w zatoce Neapolitańskiej, aby uzupełnić swój zasób węgli, nadszedł Jego królewiczowskiej Mości osobisty rozkaz dostarczyć jej wszystkiego, czego potrzebowała. Takiego samego przyjęcia doznały i inne francuskie statki. — Wywóz pszenicy pozwolono po 20. kukurudzy po 12. a owsa po 10 karlini cła od cetnara.

Dania.

(Zmiana §. 5 w konstytucyi duńskiej.)

Przedłożona przez duński rząd zmiana §. 5. konstytucyi, tyczącego się składania przysięgi następcy tronu, którą według wiadomości telegraficznej przyjęła rada państwa na trzeciem posiedzeniu 54 głosami przeciw 12. opiewa:

„Wpoprzód nim obejmie rządy, złoży Król na piśmie tajnej radzie państwa zapewnienie pod przysięgą, że będzie niezłomnie zachowywać ustawy konstytucyjne, tak co do ogółowych spraw monarchii, jak i co do szczególnych spraw pojedynczych części kraju. Ten akt zapewnienia będzie oddany radzie państwa, ażeby go w swych archiwach przechowała. Jeżeli Król nie może przy zmianie tronu złożyć bezpośrednio przysięgi, lub że obecnym nie jest, lub z innych przyczyn, tedy pokąd to nie nastąpi, będzie prowadzić rządy tajna rada państwa, jeżeli ustawą inaczej oznaczono nie będzie. Obowiązek powyższego zapewnienia pod przysięgą, odpada a następca tronu obejmuje rządy bezpośrednio, jeżeli już przedtem w tajnej radzie państwa złożył rzeczony akt zapewnienia.“

Szwecya.

(Doniesienia z Finlandyi. — Poszukiwania szczepu fińskiego.)

Sztokholmski *Aftonbladet* zawiera list z Umey z 29. lutego. Botnicka odnoga stała pod lodem, tak że siedmnastu Finlandów przybyło do Umey z końmi i wozami i zabrali z sobą do domu 20 fur bawełny. Podobnież z Wazy przybyli 29. lut. ludzie do Umey. W Finlandyi obracają znaczne zasoby wiktuałów na użytek armii, i dlatego cena żywności idzie w górę w tym samym stosunku, w jakim papierowe pieniądze spadają na wartości. Dnia 19. lutego odjechał z Abo kandydat Ahlquist. Udaje się kosztem publicznym w głąb Rosyi dla odszukania plemienników fińskiego ludu. Podróż jego skończy się najwcześniej za dwa lata.

Rosya.

(Straż wybrzeży morza azowskiego. — Zachowanie się Szamila.)

Do agencyi Havas telegrafują z *Berlina* pod dniem 20. marca: „Rząd rosyjski przeznaczył dwa świeżo utworzone pułki kozaków na stałą załogę u wybrzeży azowskiego morza“.

— O obecnem stanowisku Szamila do Rosyi nadeszły do Konstantynopola następujące wiadomości: Zaraz po odwrocie wojsk tureckich z Kolchidy wysłał Szamil jednego z swych pounych do Tyflidy, ażeby zawarte w poprzód zawieszenie broni przedłużyć i na rok 1856. Mówiono wtedy, że przy wymianie zawartego na nowo traktatu rozjemczego, przyrzeczono Szamilowi ze strony rosyjskiej wypłacić w wrześniu w Tyflidzie 200.000 dukatów. Rzeczywiście też miał Szamil podnieść sumę tę w oznaczonym czasie, możnaby więc na pewno wróżyć, że Szamil zrzeknie się z czasem za znaczną roczną pensyą swych praw do krajów kaukazkich i ukorzy się w końcu przed władztwem rosyjskiego Cesarza. Zmianę tę w usposobieniu tak nieprzyjaźnego niegdyś Rosyi przewodzcy Czeczeńców przypisują największej wpływowi syna, który powrócił z niewoli rosyjskiej.

Turcya.

(Wiadomości bieżące z Turcyi.)

Konstantynopol, 17. marca. Nie podlega już wątpliwości, że utworzenie wielkiego banku kredytowego w stolicy nastąpi wkrótce, lecz niewiadomo czy rząd turecki polegać będzie na programie angielskim, czy też na programie Rotschilda. — Do angielskiej armii krymskiej odchodzą ztąd nieprzerwanie nowe posiłki. Na rachunek rządu angielskiego budują obecnie w Konstantynopolu 800 wozów przewozowych. — Tureckie ministeryum wojny zamówiło 10.000 karabinów we Francyi. — Eskadra angielska pod wodzą Houstona Stevart przeznaczona jest do krążenia na czarnem morzu. Jenerał La Marmora wyjechał wczoraj z powrotem do Krymu. — Stan zdrowia żołnierzy polepszył się znacznie w Konstantynopolu. — W Krymie spadły śniegi i od kilku dni panuje niepogoda — Hrabia Zamojski przybył tu z Francyi, jenerał Vivian z Kerczu. — J. M. Sułtan oddalił nagle swych przybocznych sekretarzy Aali Efendego i Neszet Beja.

Poczta z Damasku przyniosła sprostowanie fałszywej pogłoski, jakoby francuski ambasador miał podobnie angielskiemu zerwać stosunki z dworem perskim i Teheran opuścić; owszem przeciwnie, pracuje zmocnić swoje wpływy i pojednać Persyę z Anglią. Niemniej fałszywem się okazało, by nadzwyczajny poseł francuski Br. Lejeune zaniechał jazdy do Teheranu, owszem ją przyspieszył.

Z teatru wojny.

(Rozkazy dzienne Codringtona. — Doniesienia z obozu.)

Sir. W. Codrington zawiadomił armię o blizkiem zawarciu ugody względem zawieszenia broni następującym rozkazem dziennym:

„Główna kwatera Sebastopol, 2. marca. Negocyacye względem zawarcia z Rosyanami zawieszenia broni na ladzie do dnia 31go marca są w toku, zaczem ustać ma ogień armii angielskiej przeciw Rosyanom. Oficerowie, jak niemniej i wszystkie osoby należące do armii otrzymują niniejszem rozkaz bezwarunkowy, by przednich czat wojsk sprzymierzonych żadną miarą nie przekraczali.

Z rozkazu

C. A. Windham,

szefa sztabu jeneralnego.“

Drugi, do tej samej sprawy ściągający się rozkaz dzienny z 3go marca brzmi w te słowa:

„Linie wodociągów wzdłuż lewego brzegu czarnej rzeki oznaczono za linię demarkacyjną, zaczem nakazuje się stanowczo i wyraźnie, by żaden o oficerów lub żołnierzy armii angielskiej nie ważył się jej przekraczać, jeżeli tego służba specyalna nie wymaga. Naczelny wódz armii poleca w tym względzie za wojskowe uczucie obowiązku oficerów wszelkiego stopnia i spodziewa się, że wytknięta linie neutralną będą szanować. Upomina się też ich, by się nie uwodzili błahą ciekawością, a ustawionym forpocztom francuskim i sardyńskim oddawali posłuszeństwo. Jenerałowie zechcą w razie potrzeby wyprawić jezdnych oficerów, by swoją powagą i przykładem utrzymywali dopełnienie tego rozkazu.

Z rozkazu

A. C. Windham,

szef sztabu jeneralnego.“

Sprawozdanie obozowe do dzienników angielskich sięgają od 3. po dzień 8. marca.

Takzwane białe zabudowania (koszary wojskowe w Sebastopolu), które teraz wysadzono w powietrze, były bardzo rozległe. Jedna połać czworoboku mierzyła 600, druga zaś 1200 stóp, a w ogóle zwalono do 1800 stóp muru. Za dzwonicą zburzono 6 składów na proch od bomb zabezpieczonych; upewniają też, że w tej tylko części miasta podłożono nie mniej jak 374 min, do których nawet i po 300 funtów prochu wychodziło.

Od 4go do 8go marca nowin nie wiele. [illegible]ły częste deszcze, śnieg, błoto i burze nie mniej silne od zeszłorocznych, które tyle okrętów transportowych zatopiły. Żołnierze spędzają wolny czas swój podczas słoty nad czytaniem i nauką, a każda dywizya posiada własną, dość znaczną bibliotekę.

Według najnowszych doniesień z obozu miano 3cią i 4tą dywizyę angielską przeznaczyć do zastąpienia wojsk francuskich pod Inkermanem i nad rzeką czarną, zwłaszcza że te wojska francuskie liczą bardzo wielu chorych. Upewniają, że Francuzi tracą codzień do 170 ludzi, a co łatwo być może. Słychać nawet, że w przeciągu trzech dni utracili 570 żołnierzy. Zresztą może liczba ta i przesadna, to jednak pewna, że wojska francuskie mają bardzo wielu chorych, i że na intendenturę francuską mocno narzekają. Nie dziw też, że armia francuska rozłożona pod namiotami i nie najobficiej w żywność zaopatrzona musi tyle niedogodności i takie straty ponosić, zwłaszcza podczas teraźniejszej słotnej i zimnej pory.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 27. marca. Według doniesień prywatnych z Krymu z dnia 13go b. m. polepszył się znacznie stan zdrowia w wojsku francuskiem, 10.000 wojska angielskiego przybyło do Bałakławy. — *Monitor* z dnia 25. oznajmia, że wkrótce spodziewać się należy powrotu armii oryentalnej.

W całym Paryżu robią wielkie przygotowania do wspaniałej iluminacyi na sobotę. Sądzono powszechnie, że tego dnia, a może już jutro ogłoszone będzie zawarcie traktatu pokoju. Na przyszły wtorek zapowiedziana jest wielka rewia na polu marsowem. — Do Marsylii wysłano rozkaz względem transportu kilku dywizyi piechoty do Algieru na miejsce oddziałów tamtejszych przeznaczonych do Francyi. — Renty 3% rano 72.75, wieczór 72.90.

Według doniesień z Konstantynopola z 18. b. m. zawinęło dziesięć francuskich okrętów liniowych w zatoce Besika. Flota angielska oczekiwana była w Malcie.

Berlin, 27. marca. Rząd nieprzyzwala na projekta zakładania większych instytutów kredytowych.

Kurs lwowski.

Dnia 29. marca.

		gotówka zł**r**.	gotówka kr.	towarem zł**r**	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	44	4	47
Dukat cesarski	„ „	4	45	4	48
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	12	8	16
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	35	1	36
Talar pruski	„ „	1	30	1	31
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	9	1	10
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	85	—	85	45
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	76	15	76	45
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	85	25	86	15

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 27. marca.

				w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto	$85\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ 85	$85\frac{1}{4}$
detto pożyczki narod.	5%	„	$85\frac{3}{4}$ $\frac{9}{16}$ $\frac{3}{4}$	$85\frac{11}{16}$
edtto z r. 1851 serya B. . . .	5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą . .	5%	„	—	—
Obligacye długu państwa	$4\frac{1}{2}$%	„	—	—
detto detto	4%	„	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą . .	4%	„	—	—
detto detto detto . . .	3%	„	—	—
detto detto	$2\frac{1}{2}$%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„	—	—
detto detto z r. 1839		„	$136\frac{1}{2}$	$136\frac{1}{2}$
detto detto z r. 1854		„	$108\frac{3}{4}$	$108\frac{3}{4}$
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2\frac{1}{2}$%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 . .	5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		85	85
detto krajów koron.	5%		$76\frac{3}{4}$ $77\frac{1}{4}$ 81	$77\frac{1}{4}$
Akcye bankowe			1076 1079	1077
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			$496\frac{1}{4}$	$496\frac{1}{4}$
Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.			$325\frac{3}{4}$ 329	327
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. .			2875 $2892\frac{1}{2}$	2885
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.			—	—
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr. . . .			—	—
Akcye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.			270	270
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. . . .			656 650	652
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.			445	445
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr.			–	—
Renty Como			—	—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 27. marca

		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych	85 $84\frac{3}{4}$ 85	85	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$102\frac{1}{4}$ 102	102	uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl.	101 $100\frac{3}{4}$ 101 l.	101	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	75 $74\frac{7}{8}$	$74\frac{7}{8}$	2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	—	2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	10-6 7 $6\frac{1}{2}$	10-$6\frac{1}{2}$	3 m.
Lyon za 300 franków	$120\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$	$120\frac{1}{4}$	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$102\frac{1}{2}$	$102\frac{1}{2}$	2 m.
Marsylia za 300 franków	—	—	2 m.
Paryż za 300 franków	$120\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ 1	$120\frac{1}{2}$	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	269 270	$269\frac{1}{2}$ 31	T.S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	T.S.
Cesarskie dukaty	6	6	Agio.
Dukaty al marco	—	—	Agio.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 28. marca o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 85. — Augsburg 102. — Frankfort 101. — Hamburg 75. — Liwurna *B*ywiny ondyn 10.6. — Medyolan $102\frac{1}{2}$. — Paryż $120\frac{1}{4}$.

Obligacye długu państwa 5% $85\frac{1}{8}$—$85\frac{1}{4}$, detto $4\frac{1}{2}$% $75\frac{3}{4}$ — 76, detto 4% 67 — $67\frac{1}{4}$, detto 3% $50\frac{1}{2}$—51, detto $2\frac{1}{2}$% $42\frac{1}{4}$ — $42\frac{1}{2}$, detto 1% 17 — $17\frac{1}{4}$, detto S. B. 5% 90 — 91. Pożyczka narodowa 5% 86 — $86\frac{1}{8}$. Obligacye lomb. wen. pożyczki z roku 1850 5% 92 — 93. Obligacye indemn. nitsz. austr. 5% 85 — $85\frac{1}{2}$; detto innych krajów koron. $77\frac{1}{2}$ — 81. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 92 — $92\frac{1}{2}$. Detto Oedenbugs. z wypł. 5% 91 — $91\frac{1}{2}$. Detto Peszt. 4% 92 — $92\frac{1}{2}$. Detto Mediol. 4% $90\frac{3}{4}$ — 91. Pożyczki loter. z r. 1834 228—$228\frac{1}{2}$, detto z r. 1839 1[illegible]$\frac{1}{4}$—$136\frac{1}{2}$, detto z r. 1854 $109\frac{1}{2}$ — $109\frac{3}{4}$. Oblig. bank. 2% 60—61. Akcyi bank. z ujmą za szt. 1082—1084; detto bez ujmy — —. Akc. esk. banku 99 — $99\frac{1}{2}$. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kredyt. dla hnadlu i przem. 338 — $338\frac{1}{2}$. Akcye c. k. austr. uprzyw. tow. rząd kolei żelazn. po 200 złr. (500 frank.) 378 — $378\frac{1}{4}$. Półn. kolei Ces. Ferd. 294 — $294\frac{1}{2}$. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej 268 — 270. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 18 — 20; detto 2. wydania 25 — 30. Akcyi żeglugi par. 650 — 652; detto 11. wyd. —; detto 13. wydania 604 — 605; detto Lloyda 445 — 447. Akcye młyna parowego wiéd. 90 — 95. Akcye Peszt. mostu łańcuch. 68 — 70. Prior. obl. Lloydy (w srebrze) 5% 89 — 90. Północnej kolei 5% 83 — $83\frac{1}{2}$. Glognickie 5% 75 — 76. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 81 — 82. Renty Como $12\frac{3}{4}$ — 13. Esterhazego losy 40 zł. $69\frac{1}{2}$ — 70. Windischgräza losy 24 — $24\frac{1}{2}$. Waldsteina losy 24 — $24\frac{1}{2}$. Keglevicha losy 11 — $11\frac{1}{4}$. Ks. Salma losy $39\frac{3}{4}$—40. St. Genois $39\frac{1}{2}$ — $39\frac{3}{4}$. Palffego losy $38\frac{3}{4}$ – 39. Cesarskich ważnych dukatów agio $5\frac{1}{2}$—$5\frac{3}{4}$

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 29. marca.

„Oblig. długu państwa 5% $85\frac{3}{8}$; $4\frac{1}{2}$ 76; 4% 67; 4% z r. 1850 — 3% 51; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% — ; Losy z r. 1834 za 1000 złr. 229; z r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1091. Akcye kolei półn 2960 Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 655. Lloyd 445. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. $496\frac{1}{4}$ złr.

Amsterdam l. 2. m. $84\frac{1}{2}$. Augsburg $101\frac{3}{4}$ 3. m. Genua — l. 2. m Frankfurt $100\frac{3}{4}$ 2. m. Hamburg $74\frac{3}{4}$ 2. m. Liwurno — l. 2. m. Londyn 10—5. l. m. Medyolan — l. Marsylia $119\frac{1}{2}$ l. Paryż 120. Bukareszt 270. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. $5\frac{5}{8}$ Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. $77\frac{5}{8}$. Renty Como — Pożyczka z roku 1854 $110\frac{1}{4}$. Pożyczka narodowa $86\frac{1}{4}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 381. fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 345.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 29. marca.

Baron Brunicki Leon, z Zaleszczyk. — PP. Gwiazdomorski Jan, c. k oficyał, z Brzuchowiec. — Torosiewicz Michał, z Połtwi. — Łączyński Hipolit, z Liska. — Skolimowski Juliusz, z Dynisk. — Nowacki Kazimierz, z Tejsarowa. — Pauli Jakób, c. k. oficyał, z Sanoka. — Laszewski Szymon, z Laskowiec. — Torosiewicz Maurycy, z Ostrowa. — Biliński Jan i Feliks, z Huty. — Nitsche Karol, z Czudca. — Ochocki Józef, z Dobropola.

Dnia 30 marca.

Hr. Gołuchowski Artur, z Losiacza. — Hr. Golejewski Kornel, z Krzywczy. — Hr. Komorowski Kazimierz, z Brzeżan. — Hr. Łoś Tadeusz, z Narola. — Hr. Mier Feliks, c. k. rzeczywisty szambelan, z Witkowa. — PP. Raczyński Jakób, z Krowicy. — Brześciański Sylwester, z Rustweczka. — Janicki Wiktor, z Ostrowiec. — Niezabitowski Włod., z Koropusza. — Cikowski Ant., ze Złotnik. — Wszelaczyński Leon, adw. kraj., z Tarnopola. — Jakubowicz Józef, z Kurzan. — Malczewski Juliusz, z Skwarzawy. — Wiktor Jan, z Zarzecza. — Zadurowicz Adolf, z Witkowa. — Nahujowski Jan, z Czernicy. — Obertyński Leopold, z Dawidowa. — Sieliński Ignacy, c. k. aktuar powiatowy, z Dawidowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 29. marca.

Hr. Krasicki Edmund, do Brodów. — Baron Busche, c. k. porucznik, do Dembicy. — PP. Tchorznicki Konstanty, do Sarnek. — Morawscy Wład. i Ignacy, do Oleszy. — Pierzchała Ignacy, do Uszkowiec. — Czerkawski Ludwik, do Meryszczowa. — Herman Łucyan, do Rzepniowa. — Korzeniowski Aleks., do Machnowa. — Białobrzeski Stanisł., do Dziduiłowa. — Chrzanowski Stanisław, c. k. adjunkt powiat., do Skolego.

Dnia 30. marca.

Hr. Stadnicki Edward, c. k. szambelan, do Krzesowiec. — PP. Duniecki Józef, do Milatyna. — Faubl i Hiomas, c. k. podporucznicy, do Temeswaru. — Kruszewski Henryk. do Przemyśla.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie
dnia 28. marca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	324 79	— 5.6°	83.0	połud.-wsch. sł.	jasno
2. god popoł.	322 32	0.0°	68.5	północny „	pochmurno
10. god. wiecz.	322 54	+ 0 6 °	61.6	połud.-zach. mier.	„

TEATR.

Dziś dnia 31go marca (w abonamencie): „**Zabobon**, czyli: **Krakowiacy i Gorale Część 2.**“ Oryginalna kom-opera, Jana Nepomucyna *Kamińskiego*, z muzyką p. Kurpińskiego, w 3 aktach.

KRONIKA.

W państwach należących do niemiecko-austryackiego zjednoczenia telegraficznego oznaczono maximum odległości, w jakiej depesze telegraficzne przesyłane bądą osobnymi posłańcami urzędowymi do miejsc położonych po-za obrębem linii telegraficznych — w sposób następujący: W Bawaryi na odległość jednej mili, w Saxonii, Hanowerze, w Badenie, w Prusiech i w Holandyi na odległość dwóch mil, w Meklenburgu zaś na odległość mil czterech. W Wirtembergu nie zaprowadzono tego porządku.

Również w Austryi oznaczono maximum odległości, w jakiej depesze telegraficzne przesyłane będą osobnymi posłańcami, a mianowicie na mil dwie. — W razie większej odległości odbywać się ma dalsza przesyłka pocztą w listach rekomendowanych, jeźli przy oddaniu depeszy nie zastrzeżono sobie dalszej przesyłki osobną sztafetą.

Od dwu lat widziano na kolei żelaznej wiodącej z Szolnoka ptaka drapieżnego, który zwykle towarzyszył pociągowi kolei żelaznej z Pillis do Monor, trzymając się zawsze obok lub nie bardzo wysoko po-nad wagonami. Ptak ten zmiarkował, że ptactwo siadające w pobliżu kolei żelaznej płoszy się turkotem wagonów, i że w zamięszaniu i śród dymu najłatwiej mu było o zdobycz. Jakoż rzadko tylko połów mu się nie powiódł, lecz nigdy nie towarzyszył dalej pociągowi, jak do stacyi w Monor. Od kilku miesięcy stracono go z oczu i być może, że i sam stał się łupem strzelca jakiego. Zrobiono spostrzeżenie, że szczególnie skowronki (z rodzaju pośmieciuszków) umiały uchodzić jego napaści, gdyż na widok przeciwnika swego kryły się po-pod wagony, i tem się ratowały.

— Roku zeszłego zwiedził jeden z angielskich wysłanników rządowych w północnych stronach Ceylonu siedziby takzwanych Weddów, którzy posiadają krainę lesistą w prowincyi Bintenne, objętości do 1500 angielskich mil kwadratowych. Weddowie ci są-to szczątki pierwotnej ludności dzikiej i stoją na najniższym stopniu uobyczajenia ludzkiego. Dziczyzna, miód leśny, dzikie janisy i t. p. stanowią lepszą część żywności tych dzikich ludzi, którzy włóczą się wiecznie po lasach i prowadzą życie koczujące. Zdaje się, że wszelkie usiłowania rządu angielskiego względem ucywilizowania tych dzikich strzelców spełzły na niczem, gdyż osiedleni uciekają w krótce w lasy i żyją dawnym nałogiem. Pomor między niemi wielki i zapewne niedługo i cały szczep ich zaginie.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.